

Rozdział 6

SCENARIUSZE ZAJĘĆ W RAMACH PROGRAMU „PLECAK SZCZĘŚLIWEGO UCZNIA”

6.1. SCENARIUSZE REALIZUJĄCE TEMAT I – TWORZENIE I INTEGRACJA GRUPY

Scenariusze zajęć realizujące temat I tworzenie i integracja grupy

Cele:

- wytworzenie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i otwartości,
- wzajemne poznanie,
- akceptacja w grupie,
- ustalenie zasad w grupie,
- rozwijanie i kształtowanie zachowań społecznych.

Pierwszym tematem, od którego zaczynamy pracę w grupie jest integracja uczestników.

Blok pierwszy składa się z 8 spotkań. Poszczególne tematy to:

1. W krainie zabawy – rozpoczynamy wspólne podróżowanie
2. W krainie zabawy – poznajmy się
3. W krainie dobrego słuchania
4. W krainie dobrego słuchania – słucham cię, słuchaj mnie
5. W krainie dobrego słuchania – potrafimy słuchać
6. W krainie dobrych manier – normy i zasady w grupie
7. W krainie dobrych manier – proszę, dziękuję
8. W krainie dobrych manier – kultura w zachowaniu

ZAJĘCIA 1.1. W KRAINIE ZABAWY – POZNAJMY SIĘ**Cele:**

- wytworzenie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i otwartości,
- wzajemne poznanie uczestników zajęć,
- akceptacja każdego uczestnika w grupie.



Rys. 4. Tabliczka: Kraina Zabawy

Źródło: opracowanie własne (materiały do pobrania).

Metody i techniki: burza mózgów, wypowiedzi w kręgu, zabawy integracyjne.

Materiały: tabliczka z nazwą Kraina zabawy (rys. 4), Tabliczka z zasadami grupowymi (rys. 6), chusta lub koc, piłka, długopisy, kredki, mazaki, kartki A4.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie

Osoba prowadząca wita wszystkie dzieci uczestniczące w zajęciach.

Witam wszystkich serdecznie w Krainie Zabawy. Na pierwszych zajęciach będziemy się wspólnie bawić i poznawać. Komu się uda zapamiętać imiona wszystkich uczestników zajęć, ten zdobędzie odznakę „super pamięć”.

2. Imię i gest³.

Uczestnicy głośno wymawiają swoje imię i witają się z innymi używając własnego gestu gest (może to być np. ruch ręką, nogą, głową).

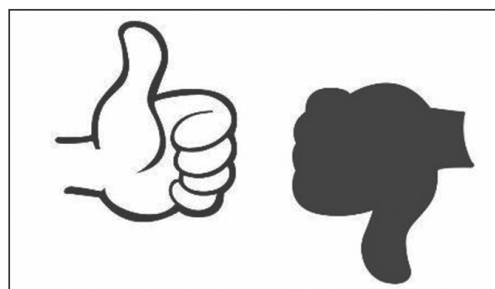
3. Gra w imiona⁴.

Dzieci ustawiają się w kręgu. Pierwsza osoba wyznaczona podaje swoje imię i swój gest. Następna mówi: *Mam na imię ..., mój gest to..... a to jest..... a jej/jego gest to.....* i wskazuje gest swojego poprzednika. Zabawa trwa dopóki nie obejdzie całego kręgu.

4. Zabawa: Kto jest podobny do mnie?

Dzieci stoją lub siedzą w kręgu, jedna osoba jest w środku. Osoba w środku mówi:

Kto jest podobny do mnie i lubi... (np.: cukierki), nie lubi (szpinaku), marzy (o podróżach), chce (być lekarzem), potrafi (jeździć na rowerze). Jednocześnie osoba ta pokazuje gest ręką z kciukiem do góry lub w dół.



Rys. 5. Kciuk w górę, kciuk w dół

Źródło: opracowanie własne.

Osoby, które zgadzają się z wypowiedzianym stwierdzeniem osoby w kręgu, powtarzają jego gest. Po dwóch, trzech pytaniach, osoba w środku wybiera następną, która będzie zadawać własne pytania grupie.

Źródło: opracowanie własne.

³ Zabawa poznana na praktykach w Dziennym Ośrodku Socjoterapii Rafael w Kielcach.

⁴ K. Sawicka (red.), *Socjoterapia*, CMPPP, Warszawa 1999, s. 36.

5. Kurtyna⁵

Uczestnicy podzieleni są na 2 grupy. Między nimi znajduje się kurtyna z chusty lub koca. Dwie wywołane osoby siadają przy kurtynie. Gdy kurtyna się opuści, mają za zadanie wypowiedzieć imię osoby, która siedzi naprzeciw. Kto powie pierwszy, wygrywa i zdobywa tę osobę do swojej grupy.

6. Imiona i piłka

Dzieci siedzą w kręgu, rzucają lub turlają do siebie piłką, podając imię osoby, do której kierują piłkę (osoby mają się nie powtarzać).

7. Bystrzak

Ten kto wymieni imiona wszystkich uczestników zajęć zdobywa tytuł bystrzaka. Komu się nie uda, może próbować na następnych zajęciach.

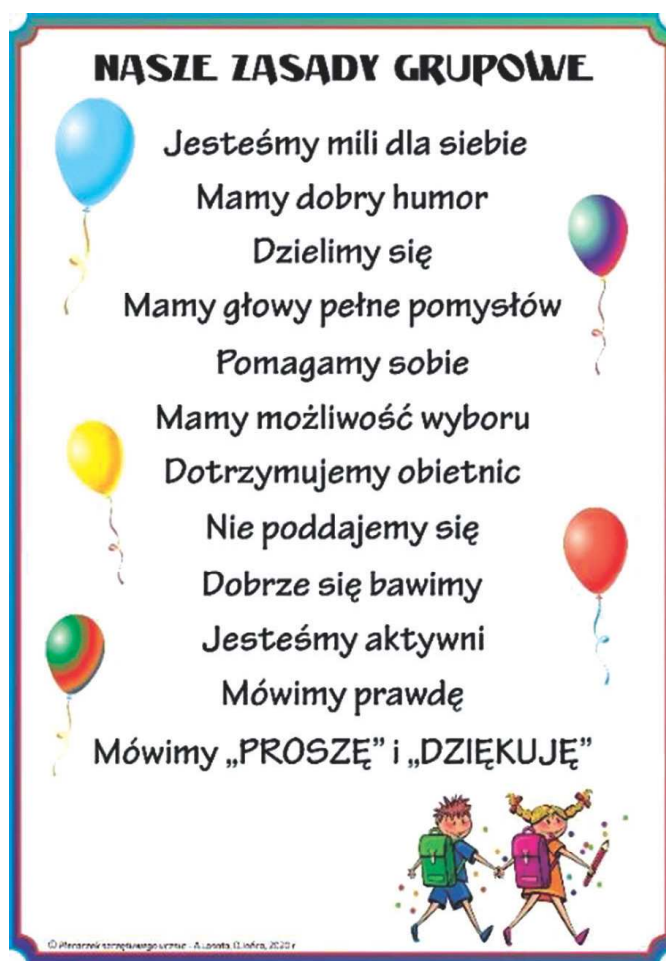
8. Poznajemy zasady grupowe

W Krainie zabawy każdy chce czuć się bezpiecznie i radośnie. Poznawaliśmy już swoje imiona i sprawdzaliśmy, kto ma podobne upodobania do nas. Warto też, abyśmy zadbali o dobrą atmosferę wśród nas. W tym celu proponuję Wam zapoznanie się ze złotymi zasadami grupowymi dzięki, którym każdy będzie mógł czuć się dobrze i bezpiecznie podczas naszych spotkań.

Osoba prowadząca prezentuje dzieciom kartę – Nasze Zasady Grupowe, która zawiera reguły i zasady grupy, jakie powinny być przestrzegane przez uczestników podczas wszystkich zajęć.

Wspólnie omawiamy każdą zasadę z dziećmi. Następnie, pytamy dzieci czy jeszcze brakuje jakiejś zasady. Każdy z uczestników może wybrać sobie jedną z karty, lub wymyślić własną regułę i kolorowymi kredkami, mazakami napisać ją na kartce A4. Układamy wymyślane (i powtórzone z karty) zasady na podłodze lub dużym stole. Wspólnie czytamy i omawiamy. Które zasady są łatwe do przestrzegania, a z którymi możemy mieć kłopot.

⁵ Tamże, s. 234.



Rys. 6. Karta z zasadami grupowymi „NASZE ZASADY GRUPOWE”

Źródło: opracowanie własne (materiały do pobrania).

9. Podsumowanie zajęć

Dzieci odpowiadają na pytania: Kogo znałem, a kogo poznałem na zajęciach? Jakiej nowej zasady nauczyłem się na dzisiejszym spotkaniu? Rozpoczyna wypowiedź osoba, do której prowadzący poda piłkę i potem ta osobaprzekazuje piłkę do kolejnej wybranej osoby.

10. Zakończenie zajęć

Wszyscy stoją w kole. Wybrana osoba wysyła pocztę dotykową⁶. Może to być uścisk dłoni, dotknięcie kciukami, małymi palcami, poklepanie po plecach, pogłaskanie itp. – gest przekazywany jest sąsiadowi, tak, by finalnie wrócił do osoby go wysyłającej.

⁶ Opracowanie własne na podstawie: B. Fuchs, *Zabawy na rozwiązywanie konfliktów i napięcie w grupie*, Jedność, Kielce 2003, s. 26.